

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

05.06.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

desant.net

✓ Доц. Емилия Ченгелова: Бизнесът у нас потъна в сянка

<http://www.desant.net/show-news/24744/>

Доц. д-р Емилия Ченгелова работи като социолог в Института за изследване на обществата и знанието към БАН. През 1987 г. тя завършва с отличие Киевския държавен университет. Има натрупан повече от 20-годишен опит като изследовател-методолог и експерт по емпирични социологически изследвания. Член е на Българската социологическа асоциация, на Съюза на учените в България и на Световната асоциация за изследване на общественото мнение. Председател е на Фондация „Анализ на риска“. Автор е на десетки монографии в областта на неформалната икономика и др.

- Често се казва, че родното производство се развива най-вече в сенчестите условия на т. нар. сива икономика? Доколко наистина тази практика е широко разпространена у нас?

- Когато говорим за сива икономика, според нашите разбирания, става въпрос за дейности, които са разрешени от закона, но при тяхното извършване или отчитане се допускат нарушения на законодателството. Наричаната от социолозите по-скоро „неформална икономика“, в България държи средно ниво от 40 %, което е тревожно на фона на световната тенденция от 25 на сто.

По проект на Асоциацията на индустриалния капитал проведохме близо двугодишно изследване в 11 промишлени сектора за разпространението на сенчестите практики в икономическия сектор. 42 % от работодателите, 48 на сто от работниците и като цяло 58 % от населението са категорични, че сивата икономика процъфтява. По принцип това явление е широко разпространено най-вече в районите, където има митници – там, където нямаме добре изградена промишлена инфраструктура. Затова и не е учудващо, че най-критично е положението в Бургас, Ямбол, Монтана, Перник, Русе.

- В какво по-точно се изразява това социално-икономическо явление?

- Най-често се среща нефактуриране на сделките, обявяване на по-ниски обороти от нормалните и работа без договори – това са трите най-популярни и масови практики. Действията на бизнеса зависят от реакцията на държавата и насрещните мерки, с които тя подхожда към него. Проблемите в това отношение са много, но управляващите не проявяват желание да ги видят.

И тъй като изрядният бизнес не може да оперира в нормална среда, а сивата сфера предлага по-изгодни икономически условия, хората се насочват натам. Наетите работници се съгласяват да се трудят без всякакви договорни отношения, поемайки рисковете върху себе си, включително и този да не получат парите си.

В национален мащаб най-рисковите отрасли със сиви практики са туризмът, строителството и здравеопазването. Според населението сивата икономика в тях надминава 70 %. Най-малък е дялът ѝ в машиностроенето и пощенските услуги. По-тревожното е друго – че нагласите към това явление в обществото са много двойствени и противоречиви. От една страна, хората порицават сивите практики, примерно 60-70 % от населението декларира отрицателно отношение към тях. Но в същото време нейните „последователи“ оправдават включването си в нея с това, че животът ги притиска. Когато се изправят пред дилемата да избират доходи или работа на сиво, при всички положения повечето избират да работят там, където дават пари.

В реална ситуация, ако хората трябва да избират между изрядния работодател и „сивия“, в половината от случаите изборът пада на този, който се е спотаил в сянката, защото той предлага повече възможности за получаването на реални доходи.

- Затова ли неформалната икономика е толкова атрактивна и има всички изгледи да продължи да се възпроизвежда?

- Повече от половината от предприемачите у нас считат, че първопричината за сивия сектор и упоритото му присъствие в нашата икономическа реалност е липсата на последователност в държавната ни политика. Страната ни се лута между неолиберални подходи, рестрикции или командни стратегии, а това дава негативен сигнал на бизнеса.

В ситуация на несигурност и постоянно сменящо се законодателство той решава, че сам ще се справи със ситуацията и „оптимизира“ нещата, като това се свежда до нови сиви практики. Друг фактор е неефективна работещата съдебна система, разследващите органи и администрацията. Обществена тайна е, че няма сериозна система за контрол върху нарушителите.

- Може ли да се очаква, че промяната в Кодекса на труда, според която глоба вече ще плаща и работникът, хванат без трудов договор, ще доведе до някаква промяна в тази порочна практика?

- Размерът на санкцията, който варира от 1000 до 5000 лева, за работодателя е смешна сума, но за работника звучи стряскащо. Така че ще има такива, които ще се откажат за работят без изряден трудов договор. Но като се знае, че за техните места чакат по още десет човека, готови на подобни условия, няма да е изненадващо, ако повечето търсещи работа се съгласят да се трудят нелегално – без осигуровки, без договор, но срещу обещанието за по-добро заплащане.

- Потъмнява или изсветлява икономиката цяла петилетка след членството ни в ЕС?

- Сивият сектор устойчиво си стои на високи нива от 2007 година насам. Малко изненадващо е за някои, но тъкмо след влизането ни в Европейския съюз България масово посивя. Някои от работодателите коментират, че това е донякъде и под влияние на утежнените европейски регулации, които допълнително привнасят нови усложнения пред развитието на бизнеса. Една малка фирма посмъртно не може да си позволи да ги преодолее и какво прави тя – отива в гаража. Така вместо сивият сектор да намалява, през последните 2 години се регистрира неговото стабилно задържане и дори нарастване. Може би причината за това се корени и в кризата. В нейните условия оцеляват и са „на светло“ само експортно ориентирани компании, които имат силни позиции. Тези, които работят изцяло за българския пазар, по принуда прилагат различни полусветли сиви хватки.

- Какви може да предприеме държавата, за да извади бизнеса на светло?

- За всеки вид сива практика трябва да се вземат различни мерки. Когато става въпрос за трудово-правните отношения, следва да се премисли добре размерът на глобите, така че да е достатъчно мотивиращ работодателя да излезе на светло. Иначе мерките за изкарването на бял свят на реалните обороти чрез свързването на касовите апарати с НАП дадоха резултати. Трябва да се знае, че отчитаното увеличение на оборота с 25 % е точно вследствие на „изсветляването“ им, а не на някакъв ръст на икономиката.

Но в същото време увеличението на акцизите като правило води до точно обратното – до въвеждането на нови сиви практики.

Много още може да се желае и в областта на законодателството. Изследванията ни показват, че нормативните актове, които уреждат стартирането на бизнеса, функционирането му и неговото отчитане, са пълни с противоречия.

- Наистина много хора се оплакват, че се сблъскват с големи проблеми при започването на някаква предприемаческа дейност и че нормативната ни база в това отношение е много обърквана...

- Така е. Съгласно един закон дадена практика се разрешава, но друг пък я забранява. Масово нормативните актове са пълни с неопределени епитети, като например – в допустими граници може да има нарушения. Какво означава допустими, вече е въпрос на това кой как сам си го тълкува. В един от законите се казва, че работодателят подлежи на санкция, когато нарушението или престъплението е в особено голям размер – но без да се дефинира колко е голям този размер. А всичко това означава, че в съда всеки може да тълкува закона както си иска.

Така за някого нарушението ще е голямо, за друг изобщо няма да има наказателна санкция.

Има и нещо друго – съгласно нашето законодателство се изисква регистрация и получаване на сертификат за дадена дейност, а по европейското това не е нужно. Така, в един и същи случай, работодателят се оказва в нарушение по отношение на българското законодателство и редовен по европейското.

В други случаи пък фирмата може да се окаже неизрядна по отношение на европейските закони, но напълно редовна спрямо българските. В този смисъл правилата трябва колкото може по-скоро недвусмислено да се дефинират и да е безпределно ясно – има ли нарушение, ще има наказание.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Европа обмисля общо финансово министерство и банков съюз

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/sviat/2012/06/04/1840090_evropa_obmislia_obshto_finansovo_ministerstvo_i_bankov/

Когато миналия юни Жан-Клод Трише призова за създаване на европейско финансово министерство с контрол над националните бюджети, идеята изглеждаше нереална - една далечна мечта, реализирането на която ще отнеме години, дори десетилетия, ако изобщо се тръгне в тази посока.

Година по-късно, когато дълговата криза заплашва да разкъса еврозоната, Германия убеждава партньорите си да направят точно такъв голям скок към фискален съюз, разказва Reuters. Идеята на канцлера Ангела Меркел за договор за бюджетна дисциплина и фискален борд във всяка страна от еврозоната в частност и в ЕС като цяло не се реализира и среща съпротива и критици, че така се убивал растежът на икономиките. Сега нейният екип настоява за още по-амбициозни мерки, включително създаване на централна институция, която да управлява финансите на всички в еврозоната, както и да се дадат повече правомощия на Европейската комисия, Европейския парламент и Съда на ЕС. Ако държавите в съюза се съгласят да се върви в тази посока, това ще е най-решителният политически скок към интеграция от приемането на единната валута и контрола над националните монетарни политики преди 13 години.

Първо министерство или банков съюз?

Тя освен това иска координиран европейски подход за реформиране на трудовите пазари, системите за обществено осигуряване и данъчните политики, споделят пред агенцията германски официални лица. Представителите на Берлин казват пред Reuters, че докато другите държави не се съгласят на тези мерки и не приемат безпрецедентния отказ от национален суверенитет, Германия ще откаже да обсъжда инициативи за подпомагането на закъсалите им икономики като пускането на общи европейски дългови облигации или "банков" съюз с трансгранично гарантиране на депозитите. Според германците подобни стъпки били възможни, но на втория етап от новата интеграция.

Целта е на срещата си на 28-29 юни лидерите на ЕС да се съгласят с пътна карта за създаване на "фискален съюз". На този форум високопоставени лидери на ЕС, включително президентът Херман ван Ромпой, ще представят набор от първоначални предложения към 27-те. След това през втората половина на годината европейските държави ще ги

облекат в конкретни мерки, съюзни текстове и институции, както и конкретен график за промени в договорите на ЕС, допълват няколко източници от структурите на ЕС.

Възможно е еврозоната да представи до края на годината план за по-дълбока икономическа интеграция, след като през юни страните в нея се договорят какви елементи и средства за реализирането им ще бъдат необходими, потвърди в понеделник Ван Ромпой. "Сред тях банковата интеграция е важна глава... Тя ще се занимава с надзора, гарантирането на депозитите и решаването на проблемите в системата", допълни той.

Испанска и френска подкрепа

Испания, която има бързо растящи проблеми с банките, националния и регионалните си бюджети, даде през уикенда сигнал, че подкрепя ключови елементи на този план. Премиерът Мариано Рахой подкрепи създаването на обща фискална институция за управление на фискалната стратегия на еврозоната, хармонизиране на фискалните политики на 17-те държави в нея и "централизиран контрол над финансите". За приблизително същото говори миналата година в Аахен вече бившият гуверньор на Европейската централна банка Жан-Клод Трише.

Еврокомисарят Оли Рен потвърди в понеделник, че Европейската комисия сериозно обмисля директно рекапитализиране на банките в еврозоната чрез новия фонд, наречен Европейски механизъм за стабилност (ESM). "Това не е възможно според договора за създаване на ESM, но е важно да обсъдим тази алтернатива, тъй като дискусиата се движи в посока обсъждане на начините, по които да създадем банков съюз. Ключът е да разкъсаме връзката между банките и държавите, в които са те, за да стигнем до корена на сегашната дългова криза", каза той. На съвместната му пресконференция с френския финансов министър Пиер Московиси банковият съюз бе подкрепен и от Париж. Според него Франция подкрепя изграждането на интегрирана европейска система за надзор на банковия сектор и използване на ESM за рекапитализиране на закъсали банки.

Според сп."Шпигел" германски експерти изчислили, че испанският банков сектор ще се нуждае от европейска капиталова инжекция от 50-90 млрд. евро, но Мадрид настоява, че ще се справи сам.

Проблемът на Оланд

Но Франция имат дълбоки резерви към толкова голям отказ от суверенитет като създаване на европейско финансово министерство. Откровено скептични са правителствата на Австрия и Финландия. Дебат за "фискален съюз" поставя новия президент социалист Франсоа Оланд в сложна позиция. "Мисля, че той е готов, но останалата част от френската политическа класа - и вляво, и вдясно - не е", коментира френски официален представител.

Друг проблем за идеите е демократичната им легитимност, т.е. как ще се преодолее фактът, че все повече европейци обвиняват Брюксел за проблемите си, а депутати в целия съюз искат да си запазят правото да налагат вето върху решения на ЕС. Един отговорите на този проблем се търси в засилване ролята на Европейския парламент, където депутатите се избират пряко от националните избиратели. Европарламентът би могъл да надзирава по-плътна дейността на Европейската комисия по националните бюджети и на ESM.

Агенция Bloomberg цитира източници, според които ESM ще бъде задействан на 9 юли. Ключовият момент е предстоящото одобряване през юни на фонда от Германия, поела ангажимент да осигури 27% от средствата. "Трябва да направим всичко възможно да убедим Германия да бъде лидер и да защити фантастичния доскоро проект на Европейския съюз. Бъдещето на Европа зависи от това", каза в събота в Италия инвеститорът Джордж Сорос.

✓ Инвеститорите бягат от риска

http://www.capital.bg/biznes/stoki_i_prodaibi/2012/06/04/1839889_investitorite_biagat_ot_riska/

Световните фондови пазари преживяват поредна вълна на бурни разпродажби на рискови активи на фона на слабите данни за икономиките на САЩ и Китай от миналата седмица, които подновиха страховете за силен спад на глобалния растеж. В началото на новата седмица азиатските, американските и европейските индекси продължиха да спадат, а инвеститорите да търсят сигурност в облигации с максимален кредитен рейтинг.

Австралийските държавни ценни книжа с падеж една година станаха поредните, ударили рекордни дъна, след облигациите на Германия, Великобритания и САЩ. Доходността по задълженията на тези държави спадна бързо през последните търговски сесии, след като доверието в рисковите активи се срива поради растящата неяснота около бъдещето на еврозоната. Миналата седмица доходността по германските двегодишни облигации стана негативна за пръв път в историята и остана близо до нулата в понеделник.

Забавяне на растежа

Началото на седмицата беше белязано и от силни разпродажби на суровинния пазар, причинени страховете от забавяне на икономическия растеж. Сериозен спад отчитат медта и другите индустриални метали, а петрола стигна осем месечно дъно. Основна роля за поведението на инвеститорите изиграха последните данни за икономиките на САЩ и Китай. В петък стана ясно, че през май в САЩ са били създадени едва 69 хил. работни места – много по-малко дори от най-скромните прогнози.

През уикенда последната актуализация на китайския индекс на мениджърските поръчки (PMI) показва забавяне в сектора на услугите в страната. Данните за производството също се оказаха изненадващо слаби, но властите в Пекин заявиха, че няма да предприемат увеличаване на икономическите стимули до нивото от 2008 г., когато достигнаха 4 трлн. юана (630 млрд. долара).

Търсенето на сигурни активи засили и позициите на долара, който продължи поскъпването си спрямо еврото и йената. Анализаторите на Credit Agricole, цитирани от Financial times, отбелязват, че спекулативните залози за по-нататъшно поскъпване на долара и обезценяване на еврото са достигнали рекордни нива. "За да има промяна, трябва да има някакви добри новини, но такива очевидно липсват. Не очакваме позитивна промяна в търсенето на еврото, освен ако политическите лидери в региона не решат да действат заедно", коментира Митул Котеха от френската банка.

Препятствия по пътя

През месец юни предстоят няколко важни събития, които до голяма степен ще определят поведението на пазарите. Първото от тях са новите парламентарни избори в Гърция на 17 юни, от които ще зависи оставането на страната във валутния съюз. Инвеститорите ще очакват с интерес и заседанието на Федералния резерв на 19 и 20 юни, когато ще си проличат настроеността за въвеждане на нови стимули за американската икономика. За 28 и 29 юни пък е насрочена следващата среща на високо равнище в Брюксел, на която пазарите се надяват, че политиките ще покажат по-ясна воля за справяне с дълговата криза в региона.

Европейската централна банка, която наля над 1 трлн. евро във финансовата система на региона през последната половин година, изглежда не е склонна да предприеме по-мощни антикризисни мерки и настоява правителствата да поемат водещата роля. Европейските лидери обаче застават на твърде различни позиции по въпросите за справяне със ситуацията и повечето икономисти се съмняват, че има достатъчно воля за ясни решения.

Под въпрос е и доколко Федералният резерв на САЩ има останали лостове, с които да реагира при допълнително влошаване на икономиката. Основният лихвен процент вече е на рекордно ниско ниво, а предвид приближаващите избори Конгресът едва ли ще одобри мерки за стимулиране на икономиката. Същевременно дори стабилната германска икономика започва да показва признаци на влошаване, докато основните ѝ търговски партньори затъват все повече. "Не сме достатъчно силни, за да издържим на истинска европейска рецесия. Ставам все по-малко оптимистичен по въпроса", коментира пред Wall Street Journal пазарния стратег Едгар Питърс. Повечето анализатори все пак вярват, че поне в САЩ спадът ще е временен.

Надолу, надолу

В понеделник сутрин азиатските пазари отчетоха значителен спад. Хонгконгският индекс Hang Seng се понижи с 2.3%, което изтри всички печалби за 2012 г. Засилващата се йена продължи да оказва натиск върху японския индекс, което доведе до спад от 2.1% на индекса Nikkei. Австралийският индекс S&P ASX 200 спадна с 1.6% до шестмесечно дъно, докато понижението на корейският KOSPI достигна 2.5%, а на сингапурския Straits Times Index – 1.5%.

Европейските индекси също започнаха деня със спад, но в последствие ограничиха част от загубите си благодарение на данните, показващи спад на производствената инфлация през парил. Това породило нови надежди, че ЕЦБ ще пристъпи към ново намаляване на лихвения процент. След като в петък удари шестмесечно дъно, индексът FTSE Eurofirst 300 спадна с още 0.1% до 953.94 пункта. От своя страна, EuroSTOXX 50 отчете спад от 0.9% до 2.086.62 пункта. Основният германски индекс DAX също спадна с 0.9% до 5993.53 пункта, но същевременно френския CAC-40 се повиши с 0.7%. По-сериозно повишение отбелязва испанският индекс IBEX 35, който настъпи с 2.7% след като статистиката показва лек спад на безработицата в страната, която е най-високата в ЕС. Преди това обаче показателят спаднаше за пет поредни сесии и остава с 31% под тазгодишния връх от 8902.13 пункта, постигнат през февруари. Португалският PSI-20 също отбелязва ръст от 0.4%, след като правителството обяви, че ще инжектира 6.65 млрд. евро в три от най-големите банки в страната.

В САЩ Dow Jones Industrial Average също изтри всичките си печалби от началото на годината, а стойността на компаниите в Standard & Poor's 500 спадна с 19% под нивото от миналата година. Според изчисленията на Bloomberg, в рамките на това тримесечие са загубени 1.63 трлн. долара от стойността на щатските пазари и 5.92 трлн. от световните.

[Вестник Класа](#)

✓ Стефан Дюлае, председател на Френско-българската търговска камара: България остава в сянката на Румъния за привличане на френски инвеститори

http://www.klassa.bg/news/Read/article/205771_%D0%A1%D1%82%D0%B5%D1%84%D0%B0%D0%BD+%D0%94%D1%8E%D0%BB%D0%B0%D0%B9%D0%B5%2C+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB+%D0%BD%D0%B0+%D0%A4%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%BE-%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D1%82%D1%8A%D1%80%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%81%D0%BA%D0%B0+%D0%BA%D0%B0%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%B0%3A+%D0%91%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F+%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%B0+%D0%B2+%D1%81%D1%8F%D0%BD%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%BD%D0%B0+%D0%A0%D1%83%D0%BC%D1%8A%D0%BD%D0%B8%D1%8F++%D0%B7%D0%B0+%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%BB%D0%B8%D1%87%D0%B0%D0%BD%D0%B5+%D0%BD%D0%B0+%D1%84%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8+%D0%B8%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8

- Г-н Дюлае, как френският бизнес оценява средата за правене на бизнес в България?

- Позициите на френския бизнес тук, в България, могат да се разгледат в няколко контекста. От гледна точка на инвестициите между 1999 г. и 2012 г. те са около 1 млрд. евро, което е сравнително ниско ниво. Така Франция се нарежда на 12-о място по инвестиции. Но трябва да се има предвид, че на практика много от френските капитали не влизат в тази цифра, защото статистиката отчита само от коя страна идват парите. На първо място като инвеститор е Холандия, но това не означава, че само холандски фирми инвестират в България. Просто голяма част от корпорациите - германски, американски, а и френски влизат тук, а и в Източна Европа чрез своите подразделения именно от Холандия. Друг пример - голямата френска верига Carrefour оперира на българския пазар не директно, а чрез гръцката група "Маринопулос" и не се отчита като инвестиция от Франция. Така че, ако можем да обобщим, тези близо 1 млрд. евро са доста ниско ниво на фона на други страни в Източна Европа, където Париж е в Топ 3.

- На какво се дължи това?

- Например с Румъния сме исторически свързани най-вече по линия на латинския език. Когато пристигнеш в Букурещ и

попиташ таксиметровия шофьор на френски къде се намира хотелът, той веднага може да ти отговори и да те насочи. В София, ако имаш късмет да попаднеш на правилното такси, се оказва, че шофьорът не разбира дори английски. Това означава, че когато София и Букурещ се присъединиха към ЕС, за френския инвеститор изглеждаше по-изгодно и близко да инвестира в северната ви съседка, отколкото тук. А от гледна точка на пазара – румънският е три пъти по-голям от българския. Така че България за съжаление остава в сянката на Румъния, но смятам, че нещата ще се променят.

- Има ли отлив на френски инвеститори в последно време?

- За тенденциите и настроенятията на френския бизнес например говори покупката на “Софийска вода” от френската Veolia Water преди няколко години. Друг пример за голям инвестиционен проект е базираният в Русе завод за автомобилни части на френската компания Montupet. Тези сделки показват, че дори в период на криза инвестициите на френския бизнес остават стабилни и дори се увеличават. От гледна точка на фирмите - членове на Френско-българската търговска камара, всяка година те се увеличават. Броят им в момента е около 150. Да не говорим, че в следващото десетилетие акцент се поставя на инфраструктурата и енергийния сектор, където френските компании имат интереси.

- Кои са големите ни предимства и недостатъци?

- България страда от липса на имидж. Много рядко в последните 10 години имаше някаква реклама или бизнес комуникация, която да представя страната. Промотираше се единствено туризмът, но от инвестиционна гледна точка нищо не беше правено. Но сега виждам, че нещата се променят. Говорих с икономическия министър Делян Добрев, както и с изпълнителния директор на Българската агенция за инвестиции Борислав Стефанов – те подготвят роудшоу, в което да се представят възможностите за инвестиции тук, което е страхотна инициатива, която подкрепям.

- Но какво може да направи страната, за да привлечи повече чужди компании?

- Не е тайна, че по време на криза не само за България, но и за всички останали страни е много трудно да привлечат инвеститори. Ако сравним това състезание с конкурс за красота, не е достатъчно само да изглеждаш добре. На първо място, основен аспект за “съблазняването на чужди компании” е нивото на данъците. Това е голямо предимство за страната ви. България е с най-ниските корпоративни данъци в Европа. Така че тези 10% плосък данък със сигурност са добра въдичка. Но за френските инвеститори трябва да се има предвид и договорката за двойно данъчно облагане, която е била подписана още преди промените от 1989 г. Оттогава не е била обновявана. Представете си колко са се променили условията и самият бизнес, дори светът колко се е променил. Според този документ фирмата плаща 10% корпоративен доход, но доходите на собственика, ако той остане да живее във Франция, се облагат не с 10 на сто, а според местните данъчни изисквания. Така от гледна точка на френския бизнесмен не излиза особено изгодно ниското данъчно бреме тук. С Германия например документът бе преподписан и днес германските предприемачи плащат данъци по българските закони, когато фирмата им инвестира тук. За Франция и Великобритания документите не са обновявани.

От друга страна, имам възможността да участвам в разговорите и дискусиите при президента Росен Плевнелиев заедно с министър Делян Добрев по „Стратегия 2020“. В нея се поставя акцент на това да се открийт няколко водещи сектора, които да привлечат чужди инвеститори. Такива са развойната дейност, софтуерната и фармацевтичната индустрия и т.н. Съгласен съм и с идеята икономическата политика да минава през създаването на клъстер, в който да се работи за тясната специализация на хората. Исторически например Дупница и Троян се открояват като фармацевтични центрове заради производствата на “Софарма” и “Активис”. Според мен правилната стратегия е не да се промотирате като рай за всички компании, а да заявите: ето, ние предлагаме най-ниските корпоративни данъци в Европа и тук може да намерите добре квалифицирана работна ръка със специализация при много изгодни разходи за труд. Естествено, това изисква и обща политика от страна на държавата, защото често се получава едно да се говори в София, друго да се чува в Париж и т.н.

Друг сектор, в който България е изключително конкурентна, е текстилът. И дори кризата открива още възможности. Преди нея компаниите поръчваха много по-големи количества продукция и затова се насочваха към Китай. Днес те свиват поръчките си и вече не им излиза толкова изгодно да поддържат огромен стоков масив. Затова на преден план излиза България, която може да осигури същото и дори по-високо качество на приемливи цени. Затова и в сектора на текстила виждаме засилване на френските позиции. Те вече предпочитат страната ви пред далечна Азия.

- Кой е по-големият проблем в момента за френския бизнес – администрация и бюрокрация или корупция?

- Бих открил разминаването между приетия закон в Народното събрание и неговото прилагане на практика, какъвто е случаят със споразумението за двойно данъчно облагане. Не бих искал да обвинявам никое правителство, напротив, прогрес има в последните години.

По отношение на корупцията Франция не може да ви даде кой знае какви уроци. Но например, ако сте голям руски олигарх, който иска да купи земя в зимния курорт Куршовел и да построи огромна сграда, местната администрация веднага ще каже: “Не, това не е възможно. Ако искате може да построите единствено хижа, най-много на три етажа в определен стил архитектура. Ако не ви харесва – съжаляваме.” Ако олигархът опита да предложи подкуп, веднага се отива в полицията и се съобщава за това. Позицията на френската администрация е, че “това е нашата страна, нашата земя, нашият град”. И никой не иска след време децата му да отидат в зимния курорт или на морето и да кажат: каква е тази грозна сграда, защо е позволено да се случи това. Мисли се за следващите поколения. Очевидно доста често в България се случва точно обратното най-вече на средното ниво на администрацията. Затова е необходима структурна реформа, защото тази корупция не е проблем само за френския бизнес, а за всички инвеститори.

- При създалата се нестабилност в Гърция смятате ли, че можем да очакваме преливане на капитали и бизнес от южните ни съседи към нашата страна? И защо някои френски компании предпочитат да влязат в България чрез гръцки франчайзери, а не директно?

- Гърция е много по-отдавна в Европейския съюз, отколкото България. Т.е. до края на 90-те страната ви не беше изобщо

позната. Затова и гръцките бизнесмени успяха да убедят френските си колеги да ги оставят да се занимават с малкия български пазар. И, естествено, реакцията на френския бизнес е била: коя страна? Обяснението е било – те са ни съседни, не са в ЕС, дайте ни правата и за там. Това обяснява защо френските марки продължават да бъдат представяни от гръцки мениджмънт. Такъв е случаят със Sephora, Carrefour и други. Днес ситуацията обаче е различна. Сега Гърция е на прицела на кризата и смятам, че моментът е подходящ българският бизнес да “отвърне на удара” и да се пребори решенията директно да се взимат от Париж към София, а не да минават от Париж през Атина и накрая София. Затова смятам, че е много важна тази кампания за привличане на инвеститори и популяризиране на имиджа на страната. Време е да се заяви ясно, че България не е онази мафиотска страна от края на 90-те години и нещата са съвсем различни. Така София може да се възползва от дълговата криза в съседите.

- Всъщност какво би било отражението на евентуалното напускане на Атина на еврозоната за Европа, Франция, а и за България в частност?

- За България големият плюс е, че не е член на еврозоната. Защото всъщност проблемът с евентуалното напускане на Гърция от валутния блок ще засегне преди всичко страните с евро. Макар че моята теория е, че няма да се допусне да се стигне дотам. В противен случай ситуацията ще се влоши в Испания, Португалия, Ирландия, дори и във Франция. При подобен сценарий може да се очаква и фалит на банки, големи са и експозициите и на европейските трезори към гръцки дълг. От тази гледна точка българската банкова система е в по-добра ситуация и имате късмет, че не ползвате еврото.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Уволняват чиновници, ако бавят европарите

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2012-06-05&article=412027>

Чиновници ще бъдат наказвани и дори уволнявани, ако бавят европроекти и плащанията по тях. Това обясни икономическият министър Делян Добрев по време на срещата му с Българския форум на бизнес лидерите. Ако даден проект по ОП "Конкурентоспособност" не бъде оценен в определения от закона тримесечен срок, отговорните за това служители ще понесат дисциплинарно наказание. Най-тежкото такова е уволнение, заяви Добрев. При всяко забавяне пък ще се изисква доклад за причините.

В момента бизнесът може да поиска финансова компенсация от държавните служители, които му бавят проекта, но фирмите все още не се възползват от тази опция. Според Добрев две са основните причини, заради които се бави европрограмата на бизнеса. Едната е в големия брой изисквани документи. Втората обаче е именно в бавното одобряване на проектите. Понякога фирмите чакат над година, а през това време може и да отпадне нуждата от проекта, обясни Добрев. Работи се и за облекчаване на процедурите и опростяване на правилата за плащане, допълни министърът. За да стигат по-бързо парите до бизнеса, се обсъжда регионалните звена да могат да одобряват по-дребните суми вместо централната администрация. До края на годината пък у нас ще заработи пълноценно свободният пазар на електроенергия, каза още министърът. Той допълни, че се предвижда 12-13 млн. лв. годишно от концесионните такси да отиват за иновации.